

Ga toch buiten spelen!

De NMF en de Nederlandse Golf Federatie als kwartiermaker voor een alliantie tussen sport en natuur

Iedere ouder kent het gevoel: dreinende kinderen die vastgebakken lijken te zitten aan hun smartphone. Wat roept dan makkelijker dan: 'Ga toch buiten spelen!' Wat volstrekt logisch is voor vaders of moeders, is veel minder logisch voor sportbonden en natuur- en milieuorganisaties. Mede daarom organiseerde de Nederlandse Golf Federatie een breed opgezet symposium om de combinatie 'buiten sporten en natuur' te promoten, maar vooral ook om als een soort kwartiermaker of oliemannetje te fungeren voor meer samenwerking op dat gebied.

Auteur: Hein van Iersel

6 min. leestijd

ACTUEEL

2, 2014: 'Groen is goed voor mensen. Zelfs als het maar een beetje is, zelfs als het nepnatuur is') beschrijft Van den Berg het effect van groen. Het zorgt ervoor dat de kleine haarscheurtjes in de beschermende schil om ons heen die worden veroorzaakt door leven in een versteende omgeving, worden hersteld. Dat positieve effect, dat overigens iedereen op zijn klompen aanvoelt, zou wetenschappelijk verklaard worden doordat de mens zich als soort in een groene omgeving heeft ontwikkeld, waardoor verblijven in groen voelt als thuiskomen.

Wetenschappers als Van den Berg hebben op allerlei manieren bewezen dat groen positieve effecten heeft. Een aardig voorbeeld is een onderzoek in een van de meest achtergestelde wijken van Chicago, boordevol criminaliteit, armoede en hoge flatgebouwen. Hier is onderzoek gedaan naar het verschil tussen vrouwen die op de vierde of vijfde verdieping over boomtoppen heen konden kijken en vrouwen zonder zo'n uitzicht. Wat blijkt: deze vrouwen zijn minder agressief ten opzichte van hun man dan vrouwen zonder zo'n uitzicht. Hoewel er dus talloze onderzoeken zijn die een positief effect aangeven tussen groen en het welbevinden van mensen, geldt dit veel minder voor de relatie tussen buitensporten en natuur. Ook hier zal iedereen op zijn klompen aanvoelen dat dit effect er is, maar de hoeveelheid onderzoek is beperkt.

Sport en natuur

De verbinding tussen sport en natuur en sport en groen is er, hoewel er formeel weinig tot geen verbindingen zijn. Tijdens het symposium werden diverse cijfers gepresenteerd over het aantal mensen dat wekelijks buiten of in de natuur sport. De KNVB heeft meer dan 1,2 miljoen leden, ongeveer 350.000 mensen spelen golf, maar ook andere buitensporten, zoals tennis of hockey, scoren vele honderdduizenden sporters. Buiten al deze officiële statistieken zou je bijna vergeten dat sporten als hardlopen en wandelen door het vaak informele karakter van de sport veel minder georganiseerd zijn, maar wel vele miljoenen deelnemers trekken. Met name de wandelaars geven zelf aan dat er een directe connectie is tussen wandelen en natuurbeleving (53%). Volgens de Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie (KNAU) doen vier miljoen Nederlanders aan hardlopen.

Agenda

We zijn het gewend dat wetenschappers een presentatie aangrijpen om te pleiten voor extra onderzoek en Van den Berg is wat dat betreft geen

Het symposium *Buiten Sporten Natuurlijk!* werd gehouden op 19 mei 2016 op Congrescentrum Papendal en werd bijgewoond door ongeveer tachtig mensen die werkzaam zijn bij een brede selectie brancheorganisaties en lokale initiatieven op gebied van sport en natuur. Bijdragen werden verzorgd door onder andere Agnes van den Berg, Hans Rutten, Ronald Buiting, Inga Wolframm, Roland Geertzen, Augie Visser en Dennis Weijers. Dagvoorzitter was wetenschapsjournalist Mark Mieras.

uitzondering. Bijzonder is dat zij met inzet van bijvoorbeeld De Friesland Zorgverzekeraar ook een aantal onderzoeken heeft kunnen uitvoeren en projecten heeft kunnen opzetten.

Naast Van den Berg deed ook onze overheid een duid in het zakje. Richard Kaper van NOC*NSF was zo eerlijk om te concluderen dat in de laatste Sportagenda die de NOC*NSF heeft gemaakt, het aspect 'natuur' feitelijk ontbreekt. Voor buitensporten als voetbal is dat misschien nog te snappen, maar voor golf, watersport, paardensport en zo nog een handvol andere buitensporten is natuur en natuurbeleving juist een integraal onderdeel van de sport. Tijdens het symposium bleek ook tussen de regels door wel hoe dat is ontstaan. De vertegenwoordiger van het Watersportverbond vertelde over de traditionele tegenstelling tussen

NATIONALE BELEIDSURGENTIE SPORT & NATUUR

Mensen die voldoende sporten en bewegen hebben minder kans op gezondheidsklachten. Daarom stimuleert de rijksoverheid mensen om meer te sporten en een gezonde leefstijl te ontwikkelen. Het Nationaal Programma Preventie Alles is gezondheid moet ervoor zorgen dat mensen gezonder gaan leven, bijvoorbeeld door voldoende te bewegen in de natuur. De sportsector kan hieraan bijdragen door een goed sportaanbod en beweegaanbod te bieden, waarin beleving centraal staat. Sport is van alle tijden. De veranderingen in de samenleving zijn echter van grote invloed op de manier waarop sport wordt beleefd. Het individu dat wil sporten, staat centraal. Dit vraagt om aanpassing van de sportsector. Sport als beleving én gezonde leefstijl wordt steeds belangrijker. Om de optimale omstandigheden hiervoor te ontwikkelen, is samenwerking met andere sectoren nodig.

Het is in talloze studies en door verschillende wetenschappers bewezen: van groen word je gelukkiger. Groen werkt stressverlagend en zorgt ervoor dat je rustiger wordt. Een van die wetenschappers die veel onderzoek gedaan heeft naar de effecten van groen op onze gemoedstoestand, is professor Agnes van den Berg. In een eerder interview in dit vakblad (Stad + Groen, nummer

zijn sport en natuurorganisaties. Op het moment dat je met elkaar aan tafel gaat en overlegt, blijkt die tegenstelling helemaal niet zo groot en blijken watersporters heel goed rekening te kunnen houden met de belangen van de natuur en andersom. Ook in de golfsport bestond die controverse, maar

Mark Mieras

ook hier bleek dat de gezamenlijke belangen vaak veel groter zijn dan de tegenstellingen. Voor golf heeft dit bijvoorbeeld geresulteerd in een informatief boek over vogels op golfbanen. Uit de presentatie van de Vlinderstichting bleek dat het niet altijd alleen over geld gaat. Albert Vliegenthart van de Vlinderstichting: 'Wanneer je elkaar verstaat, is er veel mogelijk en vaak zonder dure investeringen.' In golf is het inmiddels *common practice* dat golfbanen die willen uitbreiden, samenwerking zoeken met natuurorganisaties in plaats van het conflict.

In bepaalde gevallen kan sport juist ook zorgen voor extra draagvlak voor de natuur. Mountainbiken is daarvan een goed voorbeeld. Sommige terreinbeheerders oefenen een zachte druk uit op deze sporters om een vignet te kopen; met de opbrengst kunnen voorzieningen voor deze sport bekostigd worden. Natuurorganisaties spelen daarop in door bezoekerscentra in te richten en zich niet langer meer alleen te richten op het technische beheer van hun terrein. Gastheerschap en dienstverlening aan fietsers en wandelaars zijn een essentieel onderdeel van organisaties als bijvoorbeeld Natuurmonumenten.

Interactief

Ook op andere manieren is het mogelijk de verbinding te zoeken tussen natuur en sport. Dat bleek al heel snel uit het interactief gedeelte van

het symposium dat bestond uit een aantal *speed dates* waarin heel concreet de verbinding werd gezocht tussen sport en natuur. Een aardige vond ik persoonlijk het project Parklopen in het Arnhemse park Sonsbeek. Iedere eerste zondag van de maand gaan zeshonderd Arnhemmers, oud, jong, kinderen en bejaarden hardlopen door Park Sonsbeek. Bijzonder hiervan is dat het op een zeer laagdrempelige manier gebeurt. Niks moeilijk doen: gewoon je loopschoenen aan met het hele gezin en lekker hardlopen in het park.

Conclusie

Het is lastig om één afsluitende conclusie te trekken van een symposium met een zo breed en tegelijk ook onbekend onderwerp als 'buitensporten en natuur'. Het is wel duidelijk dat het een thema is waar nog ontzettend grote stappen te maken zijn. Belangrijke begrippen hierbij zijn open communicatie en oog hebben voor elkaars belangen.

Be social

Scan of ga naar:

www.Stad+Groen.nl/artikel.asp?id=41-5913

STOP DE PERSEN

DAGVOORZITTER MARK MIERAS

'Treffend om te zien hoe goed natuur en sport eigenlijk in elkaar passen. Natuurlijke golfbanen, zo ontworpen dat je ze kunt openstellen voor het publiek. Dat vind ik prachtig. Sport en natuur zijn beide belangrijk voor onze vitaliteit. En samen zijn ze sterker en beter bestand tegen externe druk. Sporters die meehelpten om het beheer van natuurgebieden te financieren. Zo ontstaat er meer ruimte voor hoogwaardige sport én natuur en dat is goed voor Nederland. Als je een van de dichtbevolkte landen in de wereld bent, dan moet je de ruimte dubbel benutten. Mijn conclusie na dit symposium: er liggen hier veel kansen. De gretigheid was tastbaar om die kansen te grijpen, zowel bij sport- als natuurorganisaties.'

STOP DE PERSEN

TJISSE BROOKMAN, DE FRESLAND ZORGVERZEKERAAR

'Wij zijn ervan overtuigd dat natuur en gezondheid onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. De frisse buitenlucht en vooral groene natuur doet goed, zowel bij preventie als bij herstel. Daarbij proberen we mensen bewust te maken van de invloed die ze zelf hebben op hun eigen woon-, werk- en leefomgeving en hun eigen gezondheid. Daarbinnen willen we graag verbindingen leggen en proberen het domein "natuur en gezondheid" nadrukkelijk op de kaart te zetten en bespreekbaar te maken. Buitensportorganisaties kunnen hier een belangrijke rol in spelen. Met oog en respect voor elkaars positie kijken hoe we gezamenlijk kunnen werken aan een vitaler Nederland. Van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag met als opbrengsten voordeel voor de natuur en ons allemaal.'

STOP DE PERSEN

MAX ZEVENBERGEN (NMU)

'Allereerst ben ik blij met de opkomst, zowel qua aantal als qua samenstelling van de aanwezigen: sport, natuur, gezondheid. Voor mij persoonlijk betekende het dat ik professioneel gezien voor het eerst in aanraking kwam met de sportsector, afgezien van de al bestaande samenwerking met de NGF. En ik denk dat dit ook het algemene beeld bevestigt dat de natuur- en sportorganisaties elkaar nog weinig kennen, maar dat er wel degelijk raakvlakken zijn en ook kansen voor betere samenwerking. Het thema "gezondheid" verbindt ons. Natuur is goed voor je, sporten is goed voor je. En sporten in de natuur is helemaal goed voor je. Dit toont voor mij nog meer het belang aan van een goede zorg voor onze natuur en ons landschap. Door de sportsector hierbij te betrekken, creëer je hier een groter draagvlak voor en mogelijk ook nieuwe vormen van financiering.'